

Бу халгъна спорт—күндтә орман эзлх зөвтә

Цугсоюзин ДОСААФ-д орманджах Тöрскнә патриотнрт эврә орн-нутган харсхин кергт цеггин специальностиг урдаснь дасх ик дурн-седкл бәәнә.

Тöрскән харсх багъчудин хамгин ик дурта спорт—бу халгънг сәәнәр даслгън. Мана обшествен кесг чледүд төв-сәәнәр бу халгъна кергт кесг олн алдршсн туудж бич-смн.

Октябрьск революцин хөбн бурдәгдсн, бу халгъна спорт ик сәәнәр делгрсмн. Эн спортин гардвр, партин болн правительствин шиидврәр 1928 джил Осоавнахимин Центральн Советд өггдсмн. Терүнә хөбн, 1934 джил комсомольск походт багъчуд орлцад, 500 минъгън Ворошиловск мерги хагъачнр гарсмн. 1935 джил „Советск бу-хагъачнрин өдрт“ 100 минъгън бу-хагъачнр I-ч девснъ нер авсмн, 5 минъгън II-ч девснъ нер авсмн, 3 минъгън—бу-халгъна мастермүд болдж гарцхасмн.

1955 джил нарт-делкән бу-халгъна негдгч дөрлдәнд СССР-н ДОСААФ-н команд 6000 очки аях бәәнәс 5770 очки авад, 9 орн-нутгин командсиг динләд, негдгч орм эзлс-мн. Тер командин динлврт ним-ним ДОСААФ-н чледүд орлцс-мн: Переберин, П. Точилон, В. Белокуров, В. Шамбуркин болн П. Губернаторов.

Багъ наста бу-хагъачнрас спортин мастер З. Кормушкин негдгч орм эзлв. Тер 600 очки хадж тусхах бәәнәс 599 очки авб. Энүнә динлвр 598 очки авсн Болгарск Р. Васильев гидг мастеринәс үлү болв.

Бу халгъна спортар мана тангъгчд юн бәәнә?

Эн джилин августин 31-с авн сентябрин 1 күртл, хойр хонгин дунд, ДОСААФ-н күн болгъна болн командснн хоорнд тангъгчнн бу-халгъна дөрлдән болв.

Элст балгъсна команд (Гучинов М., Нечетов М., Макаров Ю.) 1800 очки хадж авхасн—1045 очки авб.

Яшалтинск команд (Мирошниченко И., Рутто Л., Педель Н.) 1800 очки хадж авх бәәнәсн 973 очки хадж авб. Наадк 50 процент эс хадж авсн командснн тускар келәд чигн керг уга.

Эн хойр команд юнъгад тинм му ашта болдж гарв, наадкснъ теднәсн дор ашта юнъгад болв?

Элст балгъсна командин ах-лач үр Гучинов М. нигдж

келсн болдг: „Бидн күн болгън 400-450 очки эс авхла, маниг бу хадг газрас көбх кергтә. Манд 550 очки хадж авх эв-аргъ бәәнә.“

Халгън болсна хөбн Гучинов М. 326 очки авб, Нечетов М.—347 очки, Макаров Ю.—372 очки, келхд тедн негчигн спортин норм күцәсн уга.

Юнъгад ним болв? Тер командс тангъгчнн дөрлдәнд орлцхин кергт, урдаснь белдвр эс кедж. Бәәдлнъ өмнь бәәнс медрләрн динлвр бәр-хәр седдж.

Бу-халгъна дуту-дунд кергт, өмнь бәәнс ДОСААФ-н балгъсна комитетин гардач Нечетов М. бурута. Эн туск кергәр тер көдлмш кел уга, бу хадг әмтс урдаснь эс белдснә учр. Элст балгъснд нег чигн бу хадг сән мастер уга болсн учр.

ДОСААФ-н балгъсна комитетин шин ахлач үр С. Сармуткин тангъгчд болх дөрлдәнд эртәс эс белдсн учрар, нег чигн сән команд орлцулдж чадсн уга.

ДОСААФ-н эклц организацин ахлач нег чигн мерги кү эс белдлж, бу-халгъ эс дасхдж. Улгүрнъ: механизацин училишин эклц организацин командин ахлач үр Лукашев.

Эн кергт цань уга муугъар балгъсна комсомольск организац орлцв. Тареева гидг мерги спортсменк-комсомолкиг эс белдсн учрар, тер халгънд орлцсн уга. ВЛКСМ-н балгъсна комитетин сегләтр үр Лукинов „Москвич“ машингәр гүү-лгдж ирәд, бу-халгънд белдвр кехәр бәәнәвдн гигъад, 150 сум авла. Тер сумарн ямаран белдвр кеснь медрдсн уга.

Шин бурдәгдсн Юстинск, Приозерн болн н.ч. районин командс бас муугъар дөрлдәнд орлцв. Болв эн командсиг Элст балгъсна командла әдл-цулдж болшго. Болсн бийнъ, тер командс бу мергәр халгъна көдлмшән сәәнәр кех зөвтә.

Белдвр эс кесн учрар ним-ним район дөрлдәнд орлцсн уга: Западн (ахлачнь Гончаров), Каспийск (ахлачнь Суриков), Сарпинск (ахлачнь Шевченко).

Бу халгъна спорт ДОСААФ-н эрки төр. Эн спортинг сәәнәр өргәр делгрүлх кергтә. Эн тсоот төриг ончтагъар күцәхлә ДОСААФ Тöрскән харслгъна кергт ик белдвр күцхнъ лавта.

М. ШАРАПОВ,

Халыг тангъгчнн ДОСААФ-н комитетин ахлач.